

ALLIBERAMENT

nº 3

maig 1969

NOMÉS UN ENEMIC IMMEDIAT: L'ESTAT ESPANYOL

En un article anterior parlàvem de la delimitació progressiva que s'opera dins l'oposició al règim espanyol. Després de molts anys de confusió, en els quals era corrent l'agrupació per simple antifranquisme, comencem a tendir a la formació de dos grans camps: l'un és el dels evolucionistes o reformistes, que s'oposen al règim perquè volen unes reformes que esperen guanyar per evolució; l'altre és el dels revolucionaris, que ambicionen un canvi total d'estructures i saben que l'objectiu resta al marge de les evolucions possibles i ha de ser conquerit per revolució. Dèiem que aquesta partició en dos camps resulta positiva, perquè evita les contradiccions de futur que altrament paralitzen, de seguida, l'actuació dels grups. No obstant això, assenyalàvem que el procés podia malmetre's si persistien unes tendències que caldria reprimir. Ens referim a les que mostren, l'un i l'altre camp, a preferir l'atac recíproc abans que l'acció contra el règim que els barra el pas a tots dos.

Es obligat que cada camp es defineixi. No és reprobable que, per aclarir definicions, al·ludeixi a fets o propòsits que el separen de l'altre. Si no ho fèiem així cauríem en la tímida exposició dels oportunistes, que acaba per no atreure ningú i per convertir-se en una manca total d'ideologia política. La claredat de posicions és recomanable perquè cada camp resti ben dibuixat i els qui hi entren ho facin sense equívocs.

Allò que cal evitar és la dedicació de tota activitat, o quasi tota, a atacar l'altre camp amb les poques armes disponibles, la qual cosa comporta d'abandonar l'atac contra l'enemic més intransigent i terrible, més poderós i real: l'Estat espanyol. Cal evitar aquesta temptació de facilitat i d'absència de risc. Si els reformistes bescanten els revolucionaris, si aquests anatemitzen aquells, saben que els altres no s'hi tomaren sinó amb paraules. Tots dos saben, per contra, que els atacs contra l'Estat opressor provoquen de seguida investigacions i represàlies perilloses. La diferència és clara. Vigilem que la por no ens dugui a practicar actituds que, en realitat, són un subterfugi per eludir els perills de la veritable acció. Els atacs que es prodiguen els dos camps semblen massa sovint un recurs per esbravar-se en una via mancada de risc. Això ens feia dir que no es tractava d'una actitud gaire honesta.

Tampoc no és una actitud intel·ligent. Hem d'admetre el fet de tenir un enemic comú i que això no farà pas que els dos camps se sentin germans. Massa coses els separen. Evolució i revolució són dos conceptes de base diferent i ideològicament oposada. És bo d'ajornar l'oposició agressiva, en tot cas, per al dia en què si sigui possible aquest luxe. Avui no ho és. Cal observar que, per ara, cada un dels dos camps pot resultar ben útil a l'altre. L'observació és vàlida per als dos.

Les nostres conviccions són fermament revolucionàries. No volem deixar d'admetre, de tota manera, que molts revolucionaris incorren en el defecte que voldríem reprimir. Hi ha grups revolucionaris que cremen gairebé tots els seus esforços en una diatriba constant contra el centre liberal, l'esquerra reformista, o les simples agrupacions de reivindicació de detall, com són ara les comissions obreres o molts grups de treball cultural. Ens sembla perfecte que el revolucionari estigui en desacord amb els grups polítics liberals o reformistes. Creiem natural que desitgi que els agrupaments no polítics de reivindicació transcendeixin a un pla ideològic superior. El que no és realista ni just és posar totes les energies a atacar-los, ni menys fer-ho desmesuradament. No és honrada la liquidació verbal del centre i l'esquerra llançant-los anatemes de col·laboracionisme a sou o de feixisme encobert. Els homes de centre i esquerra també van a la prosa, aquí, i

són els feixistes els qui els hi posen. No és positiu mofar-se amb menyspreu dels grups apolítics de reivindicació concreta, perquè molt sovint no tenen encara la capacitat de copsar tota la transcendència de la pugna en curs i, en qualsevol cas, adquireixen experiències personalment valuoses plantejant pretensions que no cal pas minimitzar. El revolucionari, per la mateixa riquesa de la seva càrrega ideològica, incorre fàcilment en el verbalisme quan és privat de l'acció. El verbalisme ha de ser evitat. Tendim a mostrar esperit revolucionari en una exposició positiva del propi ideal més que no pas a través de l'abstracció que resulta de tot d'atacs als altres. Completament encara l'exposició amb l'únic aval de garantia que salva la revolució del verbalisme: l'acció real contra les estructures que volem destruir. Encara ha de pensar el revolucionari, sobretot mentre el seu triomf no sigui segur, que més val una estructura amb reformes que una d'immobilista, i que l'Estat immòbil no deixa de ser rosegat, poc o molt, per la pressió dels reformistes o per la petita reivindicació que ha estat aconseguida.

Quant al camp reformista, és bo també que no defugui les definicions. Dins aquest camp, les diferències de grau seran molt notables, ja que el denominador comú és només el respecte a l'essència de les estructures o la renúncia a canviar-les, per estalviar-se risc, un cop arribats en un cert punt. De tota manera, les diferents tendències de l'evolucionisme polític han d'esforçar-se a buscar punts de coincidència -la qual cosa ja fan- i a definir-se com a no revolucionàries -cosa que alguns sectors no gosen fer per por de perdre clientela. El camp reformista es perd sovint en la confusió ideològica. No deixa de ser natural, a causa del fort bagatge d'oportunisme que es veu obligat a tragar. També hi influeix el fet al·ludit de jugar amb clientele ja adquirides que no volen ser perdudes per parlar clar. Potser per aquesta impossibilitat o aquesta vergonya, segons els casos, de definir-se en un ideari i una línia conseqüent, els components del camp evolucionista es perden sovint en una sèrie de petites consignes, i no treuen majors pensaments que uns ideals vagues i una animositat continuada per l'ideal i l'acció dels revolucionaris. La impressió de desitjar l'enfonsament d'aquests més que no pas la del règim resulta a vegades molt viva. En alguns casos és comprensible. En d'altres no tant. De tota manera és una estupidesa que els reformistes passin el temps intentant de desacreditar els revolucionaris, tractant-los d'ei-xelebrats, aventuristes o revisionistes. Mentre la revolució no triomfa però actua, proporciona al reformisme l'oportunitat més segura de progressar. L'Estat només afluixa una reforma quan es veu intimidat per una pressió revolucionària.

missatges

Enric: urgeix molt la llista demanada.

Jaume insisteix sobre el contingut de la seva darrera carta (les 32).

Rebut el donatiu de la Sra. M.M., de P.

Rebut també els donatius de C.S., de Carles, del Veterà, de R.G., de Víctor i companys, del Poeta, de J.S.O., del Reusenc Il·lustre, de N.T., de la Noia d'Econòmiques i amigues, del Sastre, de J.M.F. Gràcies a tots. És una aportació ben útil.

N.N.N.: observem una certa insuficiència cap al sud. És compensable?

A R. de Mallorca: millor que siguin dos.

234: el rei Martí.

.....